

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Абонаментъ за година:

България 5 лева
 странство 10 „

Абонарието става винаги до края на
 годината.

Неплатени писма не се приематъ.
 Ръкописи не се връщатъ.

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се изпраща до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намира въ ул. „Шуменска“, сръбу Варненската
 Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ие.

Единъ број 10 стотинки.

Редакторъ-стопанинъ: Стефанъ Ив. Петковъ.

Единъ број 10 стотинки.

Добришко Градско Общинско управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4125

гр. Добричъ, 15-й юний 1909 година.

Добришкото Градско Общинско Управление на основание рѣшението на Общинския Съвѣтъ отъ 23 мартъ т. г. подъ № 3 ст. III обявява за знание на интересуещитѣ, че на 30 юний т. год. частъ по 4 слѣдъ обѣдъ въ помѣщенieto на това управление ще се произведе публиченъ търгъ по тайно конкуриране за отдаване на прѣдприемачъ направата на улицитѣ „Мария-Луиза“, „Фердинандъ“ и „Панаирска“ въ гр. Добричъ.

Стойността на прѣдприятието е 31,500 лева.

Залогъ за участие въ търга е 1575 лева.

Прѣдложенията ще се приематъ до 4 часа слѣдъ обѣдъ.

Търгътъ ще се произведе съгласно Закона за общественитѣ прѣдприятия.

Желающитѣ да взематъ участие въ тоя търгъ, трѣбва да прѣдставятъ нужнитѣ документи съгласно чл. чл. 11—14 отъ Закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия и другитѣ книжа по търга сж въ общинската канцелария гдѣто могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день и часъ.

Кметъ: Г. ДИМИТРОВЪ

Секретаръ: Ц. ХАНДЖИЕВЪ

Варненско Градско Общинско Управление

ОБЯВЛЕНИЕ № 7744

гр. Варна, 20 Юний 1909 год.

Понеже произведения на 18 того търгъ, за доставка храна за общинскитѣ коне не се удобри отъ общински съвѣтъ, Варненското Градско Общинско Управление обявява на интересуещитѣ се за знание, че на 12 Юний т. г. въ помѣщенieto на сжщото управление, ще се произведе търгъ съ тайно малонадаване за отдаване на прѣдприемачъ доставката на 62000 килъграма ячмий, 80000 килограма сѣно и 12000 килограма слама, за храна на общинскитѣ коне прѣзъ 1909 год.

Офертитѣ ще се приематъ по отдѣлно за всѣки артикулъ отъ 9 до 11 часа прѣди обѣдъ.

Приблизителната стойность на прѣдприятието възлиза:

1) За ячмийа	9300 лева
2) „ сѣното	8000 „
3) „ сламата	600 „

Залогъ за право участие въ търга се изисква 5% отъ стойността на всѣки видъ храна.

Тържнитѣ книжа се намиратъ въ канцеларията на общинското управление, гдѣто интересуещитѣ се могатъ да ги прѣглеждатъ всѣки присѣственъ день и часъ.

Г. г. конкурентитѣ трѣбва да се съобразяватъ напълно съ чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Кметъ: Ив. Церовъ

п. Секретаръ: В. В. Живописцовъ.

— КУПУВАМЪ АКЦИИ ОТЪ РАЗНИ ДРУЖЕСТВА —

Справка Редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

† Скрѣбно Извѣстие

Съ скръшено сърце и неизразима дълбока тъга извѣстяваме на роднини, приятели и познати, че многообичаниятъ ни съпругъ баща и братъ

СТАНЮ К. ГЕШЕВЪ

(на 47 годишна възраст, търговецъ)

който слѣдъ 6 мѣсечно боледуване на 14 Юний въ 12 часа по обѣдъ прѣдаде Богу духъ, като ни остави въ неутешима скръбъ.

Опѣлото му, се извърши на 15 Юний въ 4 часа слѣдъ обѣдъ въ църквата „Успѣние Прѣсвѣтая Богородици“.

гр. Варна, 15 Юний 1909 год.

Отъ опечаленото сѣмейство.

Сѣмейството и братята на починалия, благодарятъ на всички роднини, приятели и познати, които изказаха своитѣ съболѣзнования, по случай смъртта на незабравимия имъ съпругъ, баща и братъ Станю К. Гешевъ, и на всички ония, които придружиха смъртнитѣ останки отъ дома до вѣчното му жилище.

Л. М. Богоевъ

(на именния си день 29 т. м. Петровденъ нѣма да приема посѣщени.

ВЪ МАГАЗИНА

Тодоръ Димитровъ

ул. Ташъ-Йолу

Пристигнаха ми и ми пристигатъ разни видове първо-качествени **Белгийски динамове**, прочути по своята дебелина и трайность. Сжщо въ магазина ми пристигнаха корниз, огледала и още много други домашни потрѣби. Въ магазина си имамъ едно голѣмо количество отъ разни видове бои за бонджийство.

Цѣни най износни.

Явна благодарность

Считамъ за пай-приятенъ мораленъ дългъ да искажа публично горѣщата си благодарность къмъ почитаемото Народно Осигурително Д-во „Балканъ“ въ София за гдѣто чрѣзъ агента си въ Варна г-нъ Владимиръ Ст. Явашчиевъ веднага ми изплати сумата лева зл. 4215.68 — стойность за която бѣ осигурено зданието ми, изгорѣло отъ избухналия въ сѣсѣдство пожаръ на 14 Априлъ.

Напълно и въ късо врѣме обезщетена, горѣщо прѣпорѣчвамъ — вамъ казаното д-во „Балканъ“ на всѣкиго като най-солидно и акуратно и единствено въ страната ни, което чрѣзъ бърза ликвидация дава възможность на клиентитѣ си да забравятъ сполетялото ги нещастие.

Варна, 17 Априлъ 1909 год.

Нокони Д. Кабапаруси.

Орденътъ „Св. св. Кирилъ и Методий“

Отъ тридесетъ години насамъ ний българскитѣ граждани, ежедневно четемъ въ всички правителствени и опозиционни вѣстници двѣ мѣнни за Фердинанда Кобургский. Всѣка една опозиция, щомъ дойдѣше на власть, най-напрѣдъ, което ще напише въ първия брой на своя официозъ, бѣ — да възвеличае тая личность до степенъ на олицетворение най-висока мъдрость и бащинско усърдие къмъ интереситѣ на българския народъ. А пъкъ падналата отъ власть партия, като опозиция почва въ унисонъ съ другитѣ опозиционни партии, подъ всеразнообразни форми на силогизмъ, да твърди, че злото на България иде отгоръ и да клейми властующата партия въ угодничество къмъ върховния глава. Тои политически развратъ на нашитѣ партии, който е и ще остане за дълги врѣмена една най-сжщественна, най-специфична черта за българскитѣ управници, напоследѣкъ даде очаквания резултатъ. Рескрипта за учредяване най-висшия орденъ за награда, е едно несъмнѣнно доказателство за авторитаризма на ц. Фердинанда. Конституцията и нашитѣ политически традиции не еднократно сж погазвани, но ний не знаемъ нито единъ случай, какъвто е настоящия, при който българския гражданинъ да се е почувствувалъ толкова оскърбенъ за своитѣ права. Ний сме страна конституционна, съ парламентъ, правата и прѣрогативитѣ на който опрѣдѣля основния ни законъ. Споредъ тоя законъ, учредяването института за наградитѣ и раздаването имъ е изключително право на парламента. Питамъ се: защо се игнориратъ тия

БЪЛГАРСКА ГЕНЕРАЛНА БАНКА

ВАРНАНСКИ КЛОНЪ

ЦЕНТРАЛА ВЪ СОФИЯ

Клонове: Бургазъ, Пловдивъ, Русе, Варна.

КАПИТАЛЪ 4,000,000 Л. ЗЛ.

Извършва всъщности банкови операции.

ПРИЕМА ВЛОГОВЕ:

Безсрочни по 4¹/₂% годишна лихва, а срочни по особено споразумение.

права на парламента? отъ какъ иде тая смѣлость? Да не би това да е едно приближение до върха на закононарушенията, който прѣдзнаменува тѣхния краѣ?...

Много се лже този, който смѣта търпението на българския народъ за бѣлѣгъ на робско покорство. Наистина нашия народъ е извънредно търпѣливъ. Още прѣзъ 1883 год., прѣди Цанковъ и Каравеловъ да се раздѣлятъ, въ камарата се подигна въпроса за раздаване орденъ отъ страна на князъ Батемберга. Тогавашиятъ Добричски народенъ прѣдставителъ, стария сега каравелистъ, г. Добри Списаревски смѣло подигна тоя въпросъ.*) Но тогавашиятъ консерватори, единствения политически критерий на които бѣше византийския имъ духъ, виѣсто да вразумятъ Батемберга и го прѣдупрѣдятъ отъ народния гнѣвъ, го поощряваха по пята на авантюристъ. Наградитъ и повишенията на нѣкои офицери въ по-горенъ чинъ, а други задържани дълги години въ сѣщия разрядъ, плюсъ не-вслушването въ гласа на народа, изведоха Батемберга най-сѣтиѣ посредъ ноцъ, въсредъ викове и подгравки, по долини гащи и прѣзъ Ломското шосе се озова въ Рени. По този крупенъ политически фактъ могатъ да се правятъ всевъзможни коментарии относително неговата причинна връзка и обективностъ, обаче общия изводъ не може да се отрече. А тоя изводъ е, че българския народъ въ графата на активна на своето политическо счетоводство винаги вписва дѣянията, както на своитѣ управници, така и на върховнитѣ глави и че, колкото и да закѣснява съ своитѣ клиенти, той кога да е ще си събере вземанията съ надлежитѣ имъ лихви. Ний бихме желали щото длъжницитѣ на българския народъ да си уреждатъ редовно задълженията, за да не стане нужда да се прибѣгва до отмѣщение. Но кой знае? Подобни длъжници познаваме и въ чуждестраннитѣ държави и като сѣдимъ по аналогия съ тѣхъ, ний сме страшни песимисти, та не ни се никакъ върва, че ще се мине безъ отмѣщение. За всѣкий случай ний намираме за свой публистиченъ дългъ да направимъ нужното прѣдупрѣждение.

Панаиритѣ.

Тазгодишния Добричски панаиръ бѣше най-слабия отъ всички досегашни панаири. Нѣма вече ония врѣмена, когато панаиритѣ служеха за едно засилване на търговията, когато всѣки търговецъ отиваше съ

пълна надежда за голѣма печалба и се връщаше у дома си радостенъ, бодръ, съ благословия и благодарности къмъ Всевишния за дарени му честити години. Днесъ това е тѣкмо наопѣки. Нарѣдко се случва нѣкой панаиръ да бѣде по-оживленъ и ако има подобно нѣщо, то е само врѣменно, изключение на обстоятелствата, но не и постоянно явление. Другояче не може и да бѣде. Въжването на европейската цивилизация въ нашата страна създаде новъ образъ на всички отрасли отъ народния ни поминѣкъ. Всичко старо вече е замѣнено съ ново. И което е най-лошото, то е, че всичко иде отъ чуждитѣ културни страни и се харчи у насъ. Туй, що ни даватъ европейцитѣ е, както всѣки добръ е позналъ, гнило, негодно, но старателно маскирано прѣдъ очитѣ на нашитѣ хора, които лесно се маматъ по вънкашността на прѣдметитѣ. И понеже европейската е не-доброкачествена, тя се продава съ низка цѣна, а пѣкъ отъ друга страна като привлекателна на гледъ, тя се и лесно харчи. Почти всичко вече се доставя отъ Европа. Нашитѣ производители, като разбраха, че тукъ има полза, почнаха да подражаватъ на европейцитѣ. Днесъ ще видите да се произвеждатъ стоки по чисто европейски вкусъ съ сѣщия луксъ и фалшификация. Но освѣнъ идустрални и разни текстилни произведения, както въ всѣка страна, сѣ необходими и други видове стоки. Скотовѣдството още не е напрѣднало; производството на масла, сирене, кашкавалъ у насъ още става по примитивенъ начинъ, макаръ че имаме богати хора, които биха могли да се заловятъ съ модерно производство. Тукъ се иска поощрение къмъ културата. Но кой може и е длъженъ да поощрява къмъ подобенъ трудъ, ако не самата държава? Наистина, държавата въ туй отношение не може съвсѣмъ да бѣде упрѣкната, защото тя почти ежегодно възнаграждава тѣзи, които при единъ конкурсъ покажатъ успѣхъ отъ своето трудолюбие и ревностъ въ работата си. Обаче това е свършено малко. Тукъ трѣбва респективното министерство и окръжнитѣ съвѣти да се занимаватъ особено сериозно съ въпроса за подигане поминѣка у насъ. На първа рѣка трѣбва да се обявяватъ конкурси на много мѣста изъ България, за да се види какви производствени сили имаме въ дадена идустрална областъ. Послѣ това за слѣдующата година, министерството или окр. съвѣти да отпуснатъ суми за обзавардане, за да може на послѣдующия конкурсъ да се добиятъ по-добри резултати.

Прѣдставете си, въ цѣла България само въ Кабиюкъ и Плъвенъ се култивиратъ породисти конѣ. А не е ли възможно това да бѣде най-малко въ сѣки окръженъ градъ? Едно врѣме постояннитѣ комисии купуваха отъ Англия конѣ и бикове, но всички до единъ измрѣха, слѣдъ което всичко се забрави. Колко е характерно това за една ориенталска страна. Като че ли при тѣзи учрѣждения нѣма специалисти които да съумѣятъ да прѣдприематъ развъждане добръ, породистъ добитѣкъ! Да, дѣйствително ний нѣмаме способни и вѣщи хора. Способенъ и вѣщъ ли ще наречете единъ ветеринаренъ лѣкаръ, който, слѣдъ като не съумѣе да аклиматизира единъ отъ чужда страна добитѣкъ, си дигарѣцѣтъ и казва: „у насъ не могатъ дълго врѣме да живѣятъ чужди породи“ и повече не се занимава съ подобни работи. И всичко у насъ сѣ така върви. Не може ли едно нѣщо да се приложи, разочорованieto е готово. А най-главното и най-възмутителното е когато видишъ колко сѣ профани нашитѣ учени. Какъ не се намѣри нито единъ ученъ да се сѣти, че и безъ жребци и бикове отъ Австрия или Англия или отъ какъто и да било, може да се култивиратъ едритѣ добитѣци; не само едритѣ, но и дребитѣ и не само добитѣцитѣ, но и всичко въобще, що диша. Отъ прѣди 15 и повече години нашитѣ постоянни комисии бѣха купили бикове и жребци, отъ които твърдѣ малка е ползата, да не кажемъ никаква. Ако отъ 15 години наредъ бѣха отворени заводи въ всѣки околийски градъ, какъто да се отглежда по нѣколко чифта отъ нѣкои родове добитѣци отъ мѣстна порода, но да се отгледватъ по рационаленъ начинъ, ний щѣхме да напълнимъ всички пасбища на нашето отечество съ такива едри, породисти добитѣци, за които и европейцитѣ биха завидѣли. Но ще попита нѣкой, какъ така, безъ външни култивирани жребци и бикове ще може да се развие у насъ европейската порода? Ето какъ, твърдѣ просто. Знаено е че съществуватъ условия за облагородяване на всички органически вѣщества, отъ най-проститѣ до най-сложнитѣ. Поставете всѣки индивидъ въ благоприятни условия и той неминуемо ще се облагороди. Едни отъ главнитѣ условия сѣ: хигиената, подбора на храната и най-разнообразни комбинации на сближения между индивидумитѣ живущи единъ отъ други на колкото се може по-далечно разстояние. Подаръ това идатъ други подробности, които не сѣ нищо друго освѣнъ начина на прилагане горнитѣ главни условия. Това не знаятъ ли нашитѣ ветеринари? Защо тогава бездѣйствуватъ? При нашия климатъ, при нашата богато одарена почва може да вирѣе всичко, само едно нѣщо ни липсва, — нѣмаме честни хора. А най-главната причина на злото е, че висшата властъ — министерствата, колкото ти е имало до сега, изоставени въ рацѣтъ на разни главни секретари, началници и подначалници на отдѣления, сѣ били нехайни. Ако и да се яви нѣкой отъ провинцията съ нѣкой ползотворна идея прѣдъ своето висше началство, то тая му идея ще бѣде осуетена, само да не се каже, че

по-доленъ чиновникъ знае повече. Колкото се отнася до самитѣ министри, — това не е тѣхна работа. Като не знаятъ до кога ще бждатъ на властъ, тѣ само сѣ една грижа сѣ заети: — какъ да се закрѣпятъ на властъ, а това обстоятелство е причина да се упражнява най-долно най-низкопробно партизанство, което отклонява и самото население отъ нормалното му, тихо развитие по пята на стопанствения му животъ. И тѣй на свършване ще кажемъ, че вмѣсто досегашнитѣ панаири, които вече сѣ абсолютно безцѣлни, защото нищо не принасятъ, нека се учредяватъ ежегодно конкурси на разни култури, по тоя начинъ ще се явятъ и купувачи на пазаритѣ и търговията не ще се застрашава отъ упадѣкъ. Въпроса за промишлеността у насъ е отдавна назрѣлъ.

Варненско Класно учителско дружество.

Варненското класно учителско дружество, въ засѣданието си на 10-й юни т. г. е избрало делегати за прѣдстоящия учителски конгресъ г. г. Илия Веновъ, Д-ръ Хр. Пенчевъ и Хр. Марковъ.

Хроникерайки горнето, чувствуваме се приятно задължени да дадемъ на нашитѣ читатели слѣдното кратко изложение на голѣмата ползотворна просвѣтителна дѣйностъ, която това дружество прояви, както вънъ въ обществото, така и вътрѣ, въ училището, прѣзъ изтеклата учебна година:

То, отъ свое име и отъ името въ археологическото дружество, даде въ голѣмия салонъ „Прошекъ“ прѣдъ многобройна публика слушатели слѣднитѣ интересни за варненското общество казки: отъ Ил. Веновъ — „Сѣмейството, обществото и литературата, като фактори въ възпитанието на младежта“; отъ Д-ръ Стояновъ — „Какъ може гр. Варна да се снабди съ електрическо освѣтление само съ изгаране на боклукитѣ“; отъ Д-ръ Фарашевъ — „Венерическитѣ болести“; отъ Х. Шкорпилъ — „Варненскиятъ археологиченъ музей“; отъ Сава Веловъ, окр. учил. инспекторъ — „Реформени стремежи въ срѣднешното обучение“; отъ И. Веновъ — „Борба съ свѣтовното зло“.

Дале блѣскаво утро въ паметъ на К. Величкова, въ което учителътъ Хр. Марковъ държа рѣчь върху обществената и литературна дѣйностъ на К. Величкова.

Откри и поддържа четири мѣсеченъ курсъ за граждани по новитѣ езици: Французки, Нѣмски и Английски. Лекторитѣ бѣха: Д-ръ Хр. Пенчевъ, К. Тодоровъ, М. Базала, П. Момчевъ и М. Арнаудовъ.

Свика на протестационенъ съборъ класнитѣ учители отъ Сѣверна България прѣзъ Великденскитѣ празници въ гр. Варна, на които прѣдъ граждани, гражданки и надошли учители се четоха слѣднитѣ съдържателни реферати: отъ Ц. Сталийски — „Причинитѣ за аномалнитѣ отношения между Министерството на Просвѣтата и Класното учителство; осъществими и справедливи ли сѣ исканията на послѣдното; отъ Сава Велевъ — „Реформени стремежи въ срѣднешното обучение; отъ Д-ръ Хр. Пенчевъ — „Успѣхитѣ на експе

*) Гледай дневницитѣ на народното събрание за 1883 г.

риметалната педагогика; от Д-ръ А. Недѣлко — „Основните проблеми на Социологията; от Б. Н. Балкански — Методика на гимназиалното обучение“.

Държави са били пробни уроци от г. г. учителите: М. Базала, Бочаровъ, Б. Желевъ и Ив. Калдиевъ съобщаване цѣлестобразността на разнитъ методи на преподаване. Тѣзи пробни уроци са допринесли много за усъвършенствувачето на варненските класни учители въ тѣхната прѣма работа. Учителътъ Хр. Марковъ е държалъ отъ името на дружеството прѣдъ учители и ученици бесѣда върху „Сензационнитъ романи у насъ“.

Дружеството възнамява идущата година да разшири дѣйността си съ още двѣ благородни цѣли: *уреждане на учителска родителска дружба и откриване на лътна дѣтска колония*.

Като съобщаваме тази „пълна“ интезивна културно-просвѣтителна дѣйност на мѣстното класно учителско дружество, но можемъ да не се спремъ още единъ път съ искрено съжаление и върху мѣстното околийско учителско дружество, като изкажемъ тѣжното си впечатление особно отъ слѣдния не красивъ фактъ изъ тази годишната негова дѣйност:

Класното учителско дружество още прѣзъ мѣсецъ Ноемврий м. г. бѣше вземало благородната инициатива да покани околийското основно учителско дружество и археологичното дружество да изпратятъ прѣдставители за обмислене и по планъ рѣшаване обща систематична просвѣтителна дѣйност въ варненското общество. Когато археологичното дружество съ радостна готовност прие позива на класното учителско дружество, околийското основно учителско дружество, за жалостъ, не пожела да се съгласи, отнесе се недовѣрчиво-надмѣнно и прѣнебрѣжително; основнитъ учители отъ дружеството се показваха самопителни, самувѣрени, малко възпитани, даже дребнави въ своитъ заисквания отъ чисто личенъ характеръ. Съ това тѣ показаха, че отдавна сж се простили съ идейната борба, че тѣхната борба — на съюзното основно учителство — вече се е изродила на борба за лични дѣртове, отъ какъ продадохъ за „паница-леца“ организацията си на социалистическата организация и отъ какъ тѣхнитъ „отважни идеалисти“ водители социалисти я продадохъ за топли мѣста въ министирствата. Основното учителско дружество тукъ, което винаги е играло ржководна роля въ героическия периодъ отъ живота на основно-учителската съюзна организация, сега се остави членоветъ му да паднатъ до състоянието на слѣпа тълпа въ ржцѣтъ на нѣколко не отъ тѣхната срдѣ класни учители социалисти-демагози, ржководители на дружеството имъ и приятели на тѣзи *по-горъ стоящи отъ тяхъ*, които продадохъ организацията имъ — учители демагози, които чувствуватъ, че *сега му е зрѣмето* и тѣ на плещитъ на смиренни, тайно прѣзирани въ душата имъ, податливи основенъ учителъ да станатъ директори и инспектори. Желателно е основнитъ учители да си отворятъ очитъ, да се ономинтъ, стига сж се оставили да бждатъ прѣзирени машини въ ржцѣтъ на разнородно-тѣснокалибрени идейни демагози.

ОТЗИВИ

Злото въ Варненската община.

Получи се въ редакцията ни една дълга дописка отъ секретаря на Варненската община х. Коста Ивановъ, въ която послѣдния се мѣчи да оправдае себе си отъ обвинението, които ний въ миналия брой на вѣстника хвърлихме върху него. Не считаме за нужно да ѝ дадемъ мѣсто, защото „опровержението“ е отъ край до край голословно и въ нито единъ поне пунктъ той не омива лицето си отъ ония петна, които ний му изнесохме. Обясненията на х. Коста Ивановъ могат да хванатъ мѣсто само прѣдъ ония, които не познаватъ добръ работитъ, въ които ний го обвинихме, но не и прѣдъ насъ, които точва по точка сме ги изучили, и който сме готови да ги защищаваме прѣдъ обществото и прѣдъ сжда. Претексти за оправдаване и шаблонни забиколки много, но е ли въ състояние х. Коста Ивановъ, да ни опровергае документално и фактически? Споредъ него той нито билъ прещалъ разсилнитъ по частни работи, нито билъ писалъ на общин. машина частни писма, нито издаването планъ по бѣдност на жена му било неправилно, нито въ крѣпостния актъ на Ана Георгиева имало нѣщо мистериозно, нито въ нищо друго, и всички обвинения противъ него били клѣветнически, злонамѣрени! Жалки думи отъ устата на една жалка личностъ, която може да се търпи само въ Варненската община, но не и другаде! Но я ни кажете тогава защо пом. Кмета г. Филипъ Христовъ бѣ далъ записка до Кмета, ако не за прещането разсилния Вичо Стоевъ да работи въ градината ви, я ни кажете записана ли бѣ вашата жена въ списъка за бѣднитъ за да се снабди съ планъ за бѣдност и дали е правилно мѣрилото, съ което ви мѣрите вашата бѣдност, като казваме, че не ви е стигала заплатата, понеже сте имали много запори? Ако вий заличате кредитиритъ си на всѣка стѣпка, ако вслѣдствие това заплатата ви е секвестрирана, кой ви е виновенъ, че паритъ ви не стигали, та упражнявате давление да ви сметатъ за бѣдни. Не бѣхте ли вий който едно врѣме прѣдставихте бившия комисаръ Янко Бонджиева на уволнение за дѣто той неправилно бѣ издалъ на одного свидѣтелство за бѣдност? Ами, ако въ крѣпостния актъ на Ана Георгиева нѣма нищо мистериозно, я ни кажете кое обстоятелство ви продиктува да сложите на резолюцията на заявлението на А. Георгиева думата „бързо“, когато при другъ подобенъ случай нито единъ път вий не сте правили това? Относително общин. пишуща машина отговаря ни се тѣй, като че ли само заявлението до царъ Фердинанда е било писано! Ами не се ли написана на нея по негова заповѣдъ цѣли коли обяснения до учил. инспекторъ на единъ учител — неговъ квартирантъ? Не бѣ ли ангажирана машината цѣли два дѣня? Не сж ли писани други заявления, писма и пр. и то въ служебно врѣме, когато машината е била много нужна.

Оправдава се х. К. Ивановъ, че разсилнитъ билъ прещалъ нѣкой път само за месо и то когато билъ

много запятъ въ канцеларията. Ами ще откаже ли, че той е прещалъ Вичо Стоева нѣколко пъти подъ редъ да му реди чимове въ градината? Вичо Стоевъ, запитанъ отъ насъ самъ твърди това, твърдилъ го е и прѣдъ г. Филипъ Христова, а въ дописката на х. К. Ивановъ се отказва това съ категоричностъ. Е... разбира се, друго срдѣство за оправдание, освѣтъ отказътъ, нѣма...

Его прочее отъ какъвъ характеръ сж обясненията на х. Коста Ивановъ. Дължимъ, обаче да заявимъ, че г. Кмета не трѣбва да се задоволява само съ прѣпращането до насъ дописката на х. К. Иванова, а нужно е самъ да прѣвѣри истинността по писането отъ насъ, да прѣвѣри особено какъ е станало снабдяването на Ана Георгиева съ крѣпостенъ актъ. А нека открито кажемъ, позорно ще бжде за единъ свѣтъ, ако той не се занимае съ тая личностъ и сега, когато ний на готово му сложихме материала, който той по-рано трѣбаше да намѣри. А на х. К. Иванова дължимъ да заявимъ, че не сж общ. „финансисти“, които ни даватъ свѣдѣния, противъ него. Свѣдѣнията, които ний събираме, събираме по силата на положението, което заемаме като редакция. Свѣдѣнията си ний събирахме изъ цѣлото общинско управление и то съ знанието на самитъ кметове. Отъ негова гледна точка не е наистина хубаво, че ни се даватъ, но нѣма що да се прави... и отъ него да искаме нѣкой общин. книга, пакъ ще ги даде. А сега, слѣдъ писаното отъ насъ, свѣдѣнията, говорици въ негова врѣда, сами се сипятъ въ редакцията ни. Ето, ако желай да му порочимъ нѣколко още „красиви“ негови дѣла:

1) Заплашвалъ е общинскитъ финансови агенти съ уволнение, когато не сж му давали авансъ срдѣщу заплатата му. „Вашата сжда е въ моитъ ржцѣ“ говорѣлъ той.

2) Прещалъ е писаря Петъръ Булашевъ да носи въ врѣме на служебна работа записки до една негова фаворитка за назначаване свиждания. Въ опрѣдѣленото за свиждане врѣме, той е напускалъ канцеларията, за да устои на думата си.

3) Това е вече перлъ отъ неговата „вѣщина, като канцеларистъ“ Протоколитъ на общинския свѣтъ № № 57, 66, 71/907 год., 17 и 24/908 год. не сж подписани отъ общин. свѣтъници и Кмета. Съгласно закона тѣ нѣматъ сила, ако не сж подписани, а въпрѣки това тѣ сж вече изпълнени. Протоколъ № 25/907 г. напр. е за назначението на инж. перъ Л. Хашнова.

4) Съ общин. фойтонъ е нѣколко пъти ходилъ на своя бостанъ въ въ „Гюндюзъ-чешме“.

За сега върваме, че стига; ако стане нужда ще продължимъ.

Дневни новини

Около Кмета. Кмета г. Ив. Церовъ е влѣзналъ вече напълно въ своята роля. Работата въ канцеларията на г. Кмета върви бистро и стегнато и не можемъ се зарадва въ случая, че мнозина граждани и свѣтъници изказватъ своето доволство относително вървежа на общинскитъ работи издадени; сж заповѣди, които урегулиратъ доста назрѣли за

разрѣшение въпроси. Самъ г. Кмета придруженъ отъ старшия общински лѣзаръ г. Д-ръ Златаревъ е обиколить фурни, касапски дюгени, гостилници и пр. и вредъ е поставилъ въ респектъ толкова разгеленитъ Варненски продавачи на събстни продукти.

Желателно е само г. Кмета да обърне най-сериозно внимание върху своитъ подвѣдомствени. Намъ е чудно защо още се държатъ на служба злоупотрѣбители, защо при паличността на доказани факти за неспособностъ се хранутитъ на гърба на общината ония, които даватъ на общинското управление единъ изгледъ на първобитно учрѣждение. Мислимъ, че не ний сме длъжни да изтъкваме фактитъ, за като нѣкои общински чиновници бѣха отишли въ тюрмата. До сега сж се сипали много такива свѣдѣния въ общината, но нито Кмета, нито свѣтъници сж подемали въпросъ, за да защитятъ репомето на Общината.

Желателно е щото г. Церовъ да наруши тая традиция, която е довела нашата община до жалко положение.

Новъ градоначалникъ. Назначенъ е за варненски градоначалникъ запасния майоръ г-нъ Ст. Костовъ, вмѣсто досегашния г. Нѣмски, който е уволненъ. Дано новия градоначалникъ не бжде „заетъ съ много работа“, както обичаше да се извинява прѣдшественника му, когато къмъ него се отправяха заявления противъ полицейскитъ стражари да ги обуздае и да бди за общественния порядкъ и моралъ.

Града ни е единъ отъ ония голѣми градове на България, въ които отдавна сж пуснали дълбоки корени общественнитъ пороци, поради което единъ градоначалникъ трѣбва да полага неуморна грижа по службата си, ако иска да бжде полезенъ на обществото. Дано тоя пътъ бждемъ честити съ новия градоначалникъ.

Търгъ по водоснабдяването. На 18 т. м. въ общинското управление се произведе търгъ за извършване земленитъ работи по водоснабдяването на града. Дѣвили се около 10 души конкуренти. При започването на търга прѣдприемачитъ устройяха едно съглашение за да оставятъ търгътъ съ свършено низко намаление върху единъ конкурентъ, който да възнагради другитъ съ около 60—70,000 лв., сир. съ по около 6—7000 лв. всѣкого. Това съглашение бѣ почти постигнато и се развали благодарение на г. Ат. Несторовъ, Варн. архитектъ, който не се съгласи на това. Търгътъ бѣ произведенъ и се възложи на г. Благой Пѣйчевъ, Варп. жителъ съ 23% намаление подъ девиза, или всичко за около 430,000 лева. Отъ развалепото съглашение общината печели една сума отъ около 70,000 лева пакъ благодарение на г. Ат. Несторова.

Защитници на едно зло. Нѣкои отъ общинскитъ свѣтъници и отъ постоянното присѣствие, които фаворизиратъ любезния си и „любезенъ“ на гражданитъ секретаръ х. К. Иванова, сж останали неприятно изненадани и даже възмутени отъ насъ поради свѣдѣнията, които ний изнесохме за *красивитъ* негови дѣла. Той е билъ поощриванъ отъ тѣхъ въ неговитъ закани и цесуни противъ насъ. Този фактъ иде да ни

докаже до колко на тия хора сж желателни порядъкът и достолюбието на общината и какъ въ общинското управление се защитава грубостта, чисто олицетворение е х. Коста Ивановъ. Нашитѣ колонии обаче сж отворени и ний ще продължимъ да сочимъ истината, колкото и неприятна да е тя на тия господа.

Прѣдстояще измѣнение на закона за горитѣ. Министра на търговията и земледѣлието г. Ляпчевъ е назначилъ комисия, която ще прѣглежда закона за горитѣ, за да се внесатъ прѣзъ прѣдстоящата редовна сесия нуждитѣ измѣнения. Въ комисията влиза и Провадийския народенъ прѣдставител г. Тодоръ Новевъ, отъ с. Аврентъ, за когото е получено съобщение да замине за София. Комисията ще се прѣдседателствува отъ самия министър г. Ляпчевъ.

Ще се възползуваме отъ случая да научимъ на комисията, да не забрави въпроса за *синуритъ*, сж уреждането на който въ самия законъ ще се прѣмахнатъ ежедневнитѣ крамоли въ селата, които сж ставали причина и на много човѣшки жертви.

Въпроса за общинскитѣ гори трѣбва да се урегулира по начинъ, щото всѣко село да се сдобие съ свои гори, а не както е сега; села въ самата гора, както сж напирмѣръ селата въ камчийско, които пѣматъ свои общински гори и немогатъ патикитѣ си даже да пуснатъ отъ къщи навънъ. Тия села сж опропадени вече отъ глоби. Врѣме е да се прѣмахне сегашната аномалия въ туй отношение, и да се създадатъ условия, които да не прѣчатъ на развитието на земледѣлието и скотовѣдството. Това положение караше населението да води процеси съ държавата, да пѣлни джобовѣтъ на адвокатитѣ и да се съсипва материално. Нека единъ път за винаги се уреди този въпросъ съ законъ, а не да се кара населението да води процеси. Въ такава смисълъ е далъ обѣщания и г. министър Ляпчевъ, когато бѣше миналата година по агитация и отпослѣ прѣдъ делегатитѣ отъ камчийскитѣ села, които бѣха ходили тази зима при него въ София по въпроса за горитѣ.

Ние се надѣваме, че г. Ляпчевъ ще изпълни обещанието си и съ новия законъ ще се запълнятъ всички празноти въ него и ще се прѣмахнатъ стѣснителнитѣ мѣрки, които прѣдвизжда сегашния законъ.

Осждень за убийство. На 11-то Варнен. Окр. Сждъ осжди на 10 годишенъ строгъ тамниченъ затворъ, съ лишение отъ граждански и политически права за 15 години и на 3000 лева за обезщетение, жителя отъ с. Гюналжсж, Минчо Добревъ, за убиване съселянина си Стоянъ Тодоровъ Топаловъ. Причината на убийството е, че въ надвечерното на 25-й Май м. год. когато да се произведатъ законодателнитѣ избори, селенитѣ — отъ една страна демократи, а отъ друга членове на Бъл. Земледѣл. Съюзъ — се силно спрѣчкали. Минчо Добревъ, като вметски намѣстникъ и членъ отъ съюза отишълъ въ кръчмата, гдѣто билъ скандала, съ бравда, да потуши послѣдния. Вмѣсто това скандала се усилить още по-вече, докато най-сѣтнѣ демократа Стоянъ Т. Топаловъ и

Минчо Добревъ се силно спрѣчкали, вслѣдствие което послѣдния ударилъ два пати съ бравдата противника си, отъ което той впоследствие умрѣлъ.

Твърдѣ печална е такава случка. Не стига гдѣто нашитѣ земледѣлци сж съндардисани отъ чрѣзмѣрнитѣ тягости на катадневния имъ животъ, не стига гдѣто партизанлъка на разни мошени политикани ги разстроилъ материално и похабилъ морално, но най-сѣтнѣ ги доведе до взаимно ожесточение и изтрѣбление.

Ще видимъ единъ денъ гдѣ ще излезе край.

Лични. Въ миналия брой пропуснахме да съобщимъ, че тукашния виденъ адвокатъ и народенъ прѣдставител г. Никола Кжневъ се завърна отъ странство, за дѣто бѣше заминалъ по здравословни причини и почна да адвокатствува.

На 21-то, въ недѣля, частъ 10—12, ще бжде отворенъ музеятъ за членовѣтъ на археологическото дружество и за гоститѣ имъ.

Прѣди малко врѣме сж поставили въ музея слѣднитѣ интересни старини: 1) находка отъ гробъ (съ златни украшения), намѣренъ въ Плѣвненска улица (въ двора на дружествения членъ г. Кр. Петковъ). Въ гроба била погребена (изгорена) видна Варненка. Отъ горенето се стопили стѣклени сѣдове. Жената била изгорена прѣди 1800 години (както се доказва отъ намѣренитѣ монети) 2) лѣкарски инструменти и тиби съ лѣкарства (материални прахове отъ гроба на единъ римски докторъ (отъ прѣди 1700 год.).

На Петровъ денъ музеятъ нѣма да бжде отворенъ, защото голѣма публика не може да се побира въ него (при послѣдното посѣщение били стучени отъ навалица стѣклата на нѣколко долапа).

Експлоатация по лѣтнитѣ бирарии. Съдържателитѣ на много отъ бираритѣ на гр. Варна въ стрѣмленieto си бърже да забогатѣятъ така лошо експлоатиратъ посѣтителитѣ си, щото не е чудно, че гоститѣ на града ни отъ година на година намаляватъ, като си отиватъ съ впечатлѣнието, че Варна е градъ на скучаство и прѣкомѣрна скжпотия. Въ която и лѣтна бирария да отидете вий ще бждете подложени на срѣбролюбивия апетитъ на съдържателя. А и дума не може да става за ония мѣста, дѣто като малко отдалечени отъ града, налагатъ на посѣтителитѣ си двойна и тройна цѣна на питиета и закуски.

За посѣтителя на Варна „Траката и „Карантината“ напр. сж мѣста, кждѣто прѣкрасно може да бжде експлоатиранъ, както съ скжпитѣ цѣни, така и съ долнокачествеността на продаваното. Особено се оплакватъ напослѣдъкъ отъ бюфета при карантината, кждѣто, въпрѣки многото посѣтители, се върши много грозна експлоатация.

† Починалъ. На 14 т. м. се почина Варненския търговецъ на брашна Станю К. Гешевъ.

Нашитѣ съболѣзнования къмъ опечаленитѣ.

На 19 т. м. въ тукашния окр. сждъ се разгледа едно интересно дѣло на единъ мошеникъ, именуемъ се Ан. Ат. Кумановъ, на гърба на който висятъ 11 присжди и то всѣка една за умишлена кражба. Сжда разгледа дѣлото и отъ разпита на

свидѣтелитѣ се установи, че кражбата извършена въ хотелъ Комерсиалъ прѣзъ нощта отъ станата на прѣиошувалитѣ тогава пасажери отъ Балчикъ, на които се откраднаха 850 лв., е дѣйствително извършена отъ него и го осжди на 5 годишенъ строгъ тамниченъ затворъ.

Отложено дѣло. На 19 т. м. бѣ насрочено за разглеждане дѣлото на Д. Поповъ, бирникъ, за укриване 72030 въ качеството си на държавенъ бирникъ. По искането на държавната защита дѣлото се отложи, за да се даде прѣписъ отъ обвинителния актъ. Подигна се въпросъ за голѣмата гаранция, която е постановилъ сжда да внесе обвиняемия. Указа се, че размѣра на гаранцията е правиленъ и че не може сжда да я намали.

Дава се едно дѣте 2 мѣсечно за осиновяване.

Справка редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

Варна—Аладжа мѣнастиръ пѣтти впечатления отъ Илия Веневъ.

Това е третя по реда си книжка отъ Варненското Археологическо дружество, въ която автора дава доста подробности върху мѣнастиря „Св. Троица“ (Аладжа), а така сжщо и цѣлата варненска околност. Вънъ отъ поетическото описание на природата, съ която е одарена варненската околностъ включително и мѣнастиря, което автора спелучливо е направилъ, за да даде една каква годъ прѣдстава на читателя, интересно е съобщението въ тая книжка, че археологическото дружество е рѣшило да се разкриятъ затулени нѣкакви дупки — стаячки.

Дано дружеството постоиствува на своето рѣшение.

XVI и XVII редовни сесии на Варненската Търговско-Индустр. Камара.

Това сж двѣ книги, съставляващи протоколитѣ на Камарата прѣзъ 1997 и 1908 година.

Камарата, което не очаквахме, както се види отъ нейнитѣ протоколи, развива доста интензивна дѣятелност. Само едно нѣщо не можемъ да си обяснимъ: Защо нищо не виждаме на мегданъ, като резултатъ на тая дѣйностъ? Въ XVI сесия е подигнатъ въпросъ за повдигане индустрията, чрезъ конкурси. А що се получили до сега?—Нищо. Индустрията, за която толкова шумъ дигаше едно врѣме нашето икономическо дружество въ София, за която професора Данаиловъ толкова много е трактувалъ и не само той, но и много други наши авторитети, още не е мръднала напрѣдъ.

Въ книгата за XVII сесия се спрѣхме най-много върху дѣйността на окръжнитѣ съвѣти. Отъ изложението, направено въ тая книга се вижда, че окръж. съвѣтъ както въ Варнен., така и въ Шум. окръж. прѣдвизждатъ незначителни параграфи въ бюджетитѣ си за промишленостъ и търговия сравнително съ ония за повдигане на земледѣлието скотовѣдството. Доста умно е забѣлѣзалъ чл. г. Недѣлковичъ, че ако съвѣтитѣ не сж обръщали внимание на промишлеността, причината е гдѣто болшинството отъ окръжнитѣ съвѣтници сж земледѣлци, което обстоятелство е прѣчило да се упражни енергична инициатива въ полза на промишлеността.

Ний намираме и другадѣ причината. Както всички учреждения у насъ, така и окр. съвѣти, въпрѣки тѣхното назначение, не сж освобождени отъ партизанския духъ, който дерижира и опрѣдѣля рамкитѣ на дѣйностъ.

Докато управлението на страната не мине въ ръцетѣ на истински граждани, които цѣнятъ интереситѣ на населението и на отдѣлнитѣ отрасли на ступанството, промишлеността и просвѣщението, дотогава всички наши начинания ще се разивждатъ отъ партизанска поквара.

Адвокатски мошеничества.

Оплакванията на населението противъ недобросъвѣстни адвокати се така зачестиха, щото мнозина почнаха да гледатъ недовѣрчиво къмъ адвокатската професия. А дѣйствително не сж малко ония адвокати, които не правятъ никакъв изборъ въ своитѣ срѣдства за обогатяване. Адвокатската професия за тѣхъ е изгубила онова високо значение и се е обърнала въ тѣхнитѣ рѣцѣ на мостъ за измами и изтрѣгване пари отъ много прости хора. Така напр. има случаи, когато нѣкои адвокати взематъ изпълнителни листове, за да ги приведатъ въ изпълнение и слѣдъ като прибератъ паритѣ по тѣхъ връщатъ ги на ищеца като неизпълнени. За такъвъ единъ случай напослѣдъкъ получихме дописка отъ Провадия, дѣто единъ адвокатъ се е прославилъ съ такъвъ единъ подвизъ. Жалко е, че прокурорската властъ оставя бевнаказани подобни дѣла, които компроментиратъ една съ такъво авторитетно значение професия, каквато е адвокатската.

Кавказната руско арменска трупа въ Варна. Днесъ въ салонъ „Прошекъ“ Кавказката руско-арменска драматическа трупа, която отъ нѣколко дена е пристигнала въ Варна ще даде на руски езикъ пиесата на талантливия модеренъ драматургъ Шницлера. Досега трупата даваше своитѣ прѣдставления на арменски езикъ, но днесъ Варненската публика ще има рѣдкия случай да види играта на тая прочута трупа, която задоволи театралнитѣ вкусове на Софийската, Пловдивската и Русенската публика. Играта на актьоритѣ е въ всѣко отношение отлична. Желателно е Варненскитѣ граждани да не изпуснатъ случая да видятъ на сцената модерната драма на Шницлера, играна отъ талантливи актьори.

ХИРУРГЪ
ЗЖВОЛѢКАРЪ

Модоръ Б. Бойчевъ

бившъ асистентъ при Женевското
Зжволѣкарско Училище.

ПРИЕМА

отъ 8½—12 пр. обѣдъ
и отъ 2—5½ сл. обѣдъ

Варна, ул. „Драгоманъ“
(ищата на
К. Пѣржиновъ).

КУПУВАМЪ АКЦИИ отъ разни дружества и банки съ много износни цѣни. Справка редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.